

SESIUNEA MUZEULUI DE ARHEOLOGIE CONSTANȚA

27—29 octombrie 1974

Desfășurată ca în fiecare an, sesiunea a fost închinată celui de al XI-lea Congres al P.C.R., înscriindu-și în program tema majoră a istoriei poporului român pe pământul Dobrogei, atât în perioada antică („*Dobrogea în contextul istoriei vechi carpato-dunărene*“) cât și în etapele medie, modernă și contemporană („*Mișcarea muncitorească, lupta Partidului Comunist Român pentru eliberarea țării și edificarea societății socialiste*“).

Invitației de participare la sesiune i-au răspuns o serie de specialiști din institute de cercetări și muzee, cadre universitare din țară, profesori de istorie din municipiu și județ.

În *cuvîntul de salut* rostit în numele Comitetului județean Constanța al P.C.R., tovarășul secretar George Crișovan a subliniat atât importanța studierii și valorificării științifice și muzeistice a numeroaselor descoperiri și monumente arheologice din Dobrogea, cât și cercetarea aspectelor esențiale din istoria medie, modernă și contemporană a regiunii noastre.

În ședința plenară au susținut comunicări cîțiva reprezentanți de frunte ai științei istorice românești : — academician C. C. Giurescu în interesanta expunere „*Românii și turcii în Dobrogea*“ a relevat vechimea, importanța și rolul elementului românesc de aici, trecînd apoi în revistă cele mai importante evenimente din istoria luptei antiotomane ; — prof. univ. dr. doc. Radu Vulpe, în comunicarea „*Dobrogea în contextul istoriei carpato-dunărene*“, a subliniat importanța politică, economico-socială și culturală a provinciei amintite în ansamblul istoriei patriei ; — prof. univ. dr. doc. Nicolae Lascu, a vorbit despre „*Monumentul lui Ovidiu de la Sulmona*“, făcîndu-ne cunoscut interesul pentru marele poet la antichității în orașul său de naștere ; — conf. univ. Nicolae Gostar a prezentat în documentata lucrare „*Cohors II Mattiacorum și cohors II Mattiacorum milliaria equitata civium Romanorum*“ aspecte din apărarea provinciei Moesia inferior ; — conf. univ. dr.

Dumitru Protase prin lucrarea „*Limes-ul în România*“ ne-a informat despre modul de valorificare a cercetărilor de pe *limes*.

Data fiind multitudinea de probleme referitoare la tema enunțată, lucrările sesiunii s-au desfășurat pe secții.

În secția de istorie a comunei primitive au fost prezentate următoarele comunicări: Al. Păunescu, Marin Circiumaru, *Paleogeografia musterianului din Dobrogea*; Fl. Mogoșanu, *Paleoliticul din Dobrogea în lumina ultimelor cercetări*; Eugen Comșa, *Evoluția neoliticului pe teritoriul județului Constanța*; Silvia Marinescu-Bilcu, *Cîteva observații asupra sculpturii în lut a culturii Hamangia și influența ei asupra plasticii culturii Precucuteni*; Vl. Dumitrescu, *Aspecte regionale în aria de răspîndire a culturii Cucuteni în prima fază*; N. Harțușche, *Noi contribuții la cunoașterea epocii bronzului în estul Munteniei și Dobrogea*; Ion Aldea, *Depozitul hallstattian de la Cugir (jud. Alba)*; C. Ionomu, *Unele probleme ale Hallstattului tîrziu din Moldova în lumina săpăturilor de la Curteni*; M. Irimia, *Observații privind arheologia secolelor VII-IV î.e.n. în Dobrogea*; Gavrilă Simion, *Observații asupra unității culturii materiale geto-dacice din zona carpato-dunăreană*; Const. Buzdugan, *Descoperirea de la Petricani și relația ei cu cultura traco-getică de la Dunărea de Jos*; N. Conovici, Crișan Mușețeanu, *Cîteva toarte ștampilate de amfore din județul Ialomița și sud-vestul Dobrogei*;

În secția de istorie clasică: M. Bucovală, *Un nou mormînt de epocă elenistică tîrzie la Tomis*; Maria Coja, *Un alt mormînt de incinerare din epoca romană de la Histria*; Maria Munteanu, *Inscripții funerare inedite din Scythia Minor*; R. Vulpe, *Condițiile strategice generale și locale ale bătăliei lui Traian de la Adamclisi*; V. Protopopescu, *Campația din Moesia a lui Traian și problema torturării prizonierilor romani de către femeile dace*; Liviu Petculescu, *Garnituri de armură romane pe teritoriul României*; M. Zahariade, *Cîteva observații istorice asupra scutului de la Dura-Europos*; Emilia Doruțiu-Boilă, *Observații cu privire la organizarea comunității grecești din „Pontul Stîng”*; A. Aricescu, *Drumul militar Noviodunum-Callatis în lumina itinerariilor antice*; Gh. Papuc, *Contribuții la datarea zidului de incintă al cetății Tropaeum Traiani*; A. Rădulescu, C. Scorpan, *Date noi stratigrafice și topografice în săpăturile din Parcul Catedralei — Tomis*; Z. Covacef, *Contribuții privind cultul lui Hercule în Scythia Minor*; I. Micu, *Cu privire la o versiune românească a Tristelor, în distih elegiac*; M. Marinescu-Himu, *Traducere uitată din Ovidiu*; C. C. Petolescu, *Monumente sculpturale din colecția „D. Papazoglu”*; H. Bauman-A. Opaiț, *Date noi despre Aegyssus*;

În secția de istorie clasică și feudal-timpurie: El. Zavatin-Bărlădeanu, *Necropolă de epocă romană timpurie la Callatis*; Crișan Mușețeanu, *Geme antice din sud-vestul Scythiei Minor*; Ion Ioniță, Elvira Grosu, Lucia Dumitru, Ilie Peicea, *Aspecte de degradare biologică a unor monumente arheologice din Dobrogea*; Emilian Popescu, *Observații asupra unor inscripții din secolele IV-VI e.n. descoperite în Dobrogea*; Vasile Culică, *Un tip neobișnuit de cruce și geneza lui în Dobrogea romano-bizantină*; I. Barnea, *Basilica „simplă” de la Tro-*

paeum Traiani; N. Cheluță-Georgescu, *Date noi cu privire la ducatul de Paristrion (Paradunavon)*; N. Cheluță-Georgescu, *Cuptoare de pîine și obiecte de mobilier în locuințele-bordei de la Capidava*; P. Diaconu, *Despre vikingi la Dunărea de Jos*; Silvia Baraschi, *Cîteva date în legătură cu ceramica medievală de la Păcuil lui Soare*;

În secția de numismatică : R. Ocheșeanu, *Cîteva observații privind monedele histriene de argint*; Gh. Poenaru-Bordea, *În legătură cu relațiile dintre cetățile vest-pontice în lumina descoperirilor monetare*; C. Preda, *De ce nu există monede geto-dacice în Dobrogea?* C. Iconomu, R. Ocheșeanu, *Un pond din Cizic*; Bucur Mitrea, *Mondele emise de cetatea Callatis în timpul lui Nero*; Al. Barnea, *Tezaur de denari romani imperiali descoperit în cetatea Tropaeum Traiani*; R. Ocheșeanu, M. Munteanu, *Observații privind circulația monetară în satele din Dobrogea romană (sec. I-III)*;

În secția de istorie clasică : C. Pop, E. Nemeș, *Diana de la Ostrov*; N. Gudea, *Granița imperiului roman la Dunărea de Jos după cucerirea Daciei*; D. Alicu, *Stampile de lucernae la Ulpia Traiana Sarmizegetusa*; Cloșca Băluță, *Considerații asupra ceramicii tip Lezone din Dacia*; Al. Popa, *Cultul lui Jupiter Cimistenus în Dacia romană*; Ioan I. Pop, Nicolae Gudea, *Noi cercetări arheologice în castrul roman de la Rîșnov (jud. Brașov)*; L. Marinescu, *Cu privire la tipologia stelelor funerare din Moesia Inferior și Dacia*;

În secția de istorie medie, modernă și contemporană : Radu Ciobanu, *Puncte de vedere asupra relațiilor dintre Dobrogea și Bizanț între mijlocul secolului XIII și mijlocul secolului XV*; Al. Nemoianu, *Un plan de colonizare al cavalerilor teutoni în nordul Dobrogei*; Tahsin Gemil, *Dobrogea în politica Porții otomane față de Țările Române*; T. Mateescu, *Un sat dobrogean dispărut — Scrofeni (sec. XVIII)*; Constantin Cioroiu, *Știri despre Dobrogea în presa română de la mijlocul secolului al XIX-lea*; Gh. Dumitrașcu, *Elemente ale dezvoltării proletariatului în Dobrogea pînă la 1877*; Nicolae Ciachir, *Dobrogea în timpul războiului din 1877—1878*; Lt. col. C-tin Căzănișteanu, *Organizarea militară a Dobrogei în primul deceniu după războiul de independență*; Maria Drugă, *Greva generală din 1920 în Dobrogea*; Stelian Popescu, *Conceptii muzeografice la Vasile Pârvan*; Gh. Dumitrescu, Marian Vicol, Andrei Ionescu — *militant de seamă al P.C.R. și al mișcării muncitorești din Dobrogea*; Marin Stanciu, *Sindicatul muncitorești din portul Constanța și rolul lor în mișcarea muncitorească între 1919—1923*; Liviu Ștefănescu, *Probleme privind mișcarea muncitorească și aspecte ale vieții sociale în dezbaterile parlamentare în timpul guvernării tătarăsciene (ian. 1934 — nov. 1937)*; Col. C. Nicolae, *Zona Dunării maritime — loc al primelor întâlniri dintre autoritățile militare române și cele, sovietice în vederea cooperării de luptă în timpul insurecției*; Lt. M. Ionescu, *Importanța spațiului dobrogean din punct de vedere strategic în vara anului 1944*; P. Bunta, G. Protopopescu, *Eliberarea Dobrogei — verigă importantă a insurecției naționale armate antifasciste și antiimperialiste din august 1944*; Elisabeta Simion, *Activitatea poli-*

tică și organizatorică a Comitetului Regional P.C.R. Dobrogea în perioada septembrie 1944 — 6 martie 1945 ;

*

Prezența unui număr atât de mare de specialiști din întreaga țară a determinat discuții deosebit de vii și de substanțiale, ele însele adăvurate contribuții la temele abordate în comunicări.

Astfel, de contribuții și-au adus, în secția de istorie a comunei primitive, tov. : Vl. Dumitrescu, Eug. Comșa, Fl. Mogoșanu, S. Marinescu-Bîlcu, Al. Păunescu, Kurt Horedt, N., Hartușche, N. Conovici, C. Buzdugan.

În secția de istorie clasică și feudală discuțiile au fost susținute de : Al. Suceveanu, N. Gostar, A. Aricescu, P. Diaconu, M. Zahariade, Em. Doruțiu-Boilă, R. Vulpe, C. Scorpan.

S-a subliniat în numeroase rânduri necesitatea înregistrării, conservării și prezervării monumentelor arheologice, abundente în spațiul dobrogean și mai ales pe locul de edificare a viitorului Complex hidroenergetic și de navigație Dunărea-Marea Neagră. În legătură cu această ultimă problemă s-a arătat necesitatea continuării muncii de cercetare a zonei amintite și în timpul lucrărilor, precum și protejarea într-un muzeu la Medgidia sau chiar la Cernavodă a obiectelor arheologice și etnografice dezafectate pe traiectul canalului.

În secția de numismatică : Gh. Poenaru-Bordea, B. Mitrea, R. Ocheșeanu.

La secția de istorie medie, modernă și contemporană : P. Diaconu, S. Columbeanu, R. Ciobanu, L. Ștefănescu, C. Olteanu, Gh. Dumitrașcu, M. Stanciu, N. Ciachir, C. Nicolae, G. Protopopescu, Eug. Bantea.

Sesiunea din acest an a Muzeului constănțean s-a dovedit o interesantă reuniune științifică, devenită tradițională, aducându-și o contribuție substanțială la cunoașterea celor mai particulare aspecte ale istoriei Dobrogei, care în ansamblul lor demonstrează permanența civilizației românești pe meleagurile dintre Dunărea de Jos și marea Neagră.